

музична традиція. Широку популярність йому принесла опера «Запорожець за Дунаєм», яка стала українською музичною класикою.

Суттєвий внесок у становлення опери зробив Микола Аркас. Він народився в Миколаєві в заможній сім'ї етнічного грека. Написав оперу «Катерина» на текст поеми Т.Шевченка. Цей твір започаткував оперну Шевченкіану і став першою українською ліричною народно-побутовою оперою. «Катерина» з великим успіхом була поставлена трупною драматурга Марка Кропивницького.

Як висновок хочу сказати, що українські композитори XVIII - XIX ст. зробили дуже вагомий внесок у розвиток музичного мистецтва в Україні. Вони є гарним прикладом культурного, музичного та духовного росту країни того часу.

Крицина Валерія

Науковий керівник – канд. істор. наук Лапченко А.С.

Державний біотехнологічний університет

ІСТОРИЧНІ ПОДІЇ ТА РЕПРЕСІЇ У ФІЛЬМІ «ПОВОДИР»

Фільм "Поводир" - український історичний - драматичний фільм, режисера і сценариста Олесе Саніна. Світова прем'єра фільму відбулася на Одеському міжнародному кінофестивалі 16 липня 2014 року за повного аншлагу. Робота над стрічкою тривала з 2012 року. Державною агенцією з питань кіновиробництва на створення фільму було профінансовано 16.6 млн грн. 9 вересня 2014 Український Оскарівський комітет обрав фільм "Поводир, або Квіти мають очі" представляти Україну у номінації "Найкращий фільм іноземною мовою" на здобуття премії "Оскар" 2015 року.

Події фільму відбуваються у 1932-1933-х роках в УСРР у часи індустріалізації, колективізації та напереродні й під час Голодомору й репресій представників Розстріляного відродження. Американський інженер Майкл Шемрок разом зі своїм десятирічним сином Пітером приїждить до Харькова працювати іноземним спеціалістом, де закохується в актрису Ольгу Левицьку. В Ольгу також закоханий співробітник ОДПУ Володимир, який всіма силами намагається позбутись конкурента. Випадково до рук Шемрока потрапляють секретні документи про заплановане радянською владою масове вилучення продовольства та супутні репресії. Коли він сідає з сином у потяг, Майкла вбивають спецслужбовці, а Пітер тікає та ховається у вагоні іншого потягу. Вбивство списують на диверсію "агентів світового імперіалізму". Хлопчиків дивом вдається втекти від переслідувачів - завдяки сліпому бандуристові Івану Кочерзу, що потай подорожує в тваринному вагоні. Іван здогадається, що хлопчика шукатимуть в порту, куди прямував потяг, тож радить на якийсь час сховатися та допомагає Пітеру.

Поводир належить до тих фільмів, прийшовши на який, забуваєш про все на світі, не в силі відірватися від екрану. Тут переплелися елементи драми, екшену, детективу, а в основному художнім засобом є контрастне зіставлення поганого і хорошого, повторного і вродливого, сліпого і зрячого, голодного і ситого. Найюльше вразила картина самогубства Ситника, яка розгортається під звуковий ряд степу, який відбиває на сцені столичного ресторану професійних актор. Десь життя ллється через край, а хтось йде з життя загнаний у кут власним сумлінням і обкладаний чекістами, ніби звір на полюванні. Чим швидшим тає темп тнц., тим хуткіше біжать коридорами червоні посіпаки, отримавши наказ "взяти живим", але не встигають. Обирається танець - обривається життя.

Попри безліч заявлених у фільмі проблем і проблемних ракурсів, основним все ж залишається повернення історичної пам'яті українського народу. Ми, живі, маємо зберігати пам'ять про закатованих і знищених системою українців, і цим уже відродити їх, вирвати з лабетів небуття. Залишається дивуватися геніальній обдарованості режисера, який зумів поєднаний цікаву, захоплюючу історію із потужним пластом української історії.

Висновок: однозначно, "Поводир" Олеся Саніна має подивитися кожен українець і хай він не отримає хепі-енду, але він матиме катарсис, що є у стократ бажанішим з кута бачення духовності. Смішити - добре, але вчити любити і співпереживати, пам'ятати і поважати - значно краще. Варто відзначити, що особами до вісімнадцяти і із слабкою психікою краще утримати від перегляду "Поводиря" не через наявність сцен жорстокості, а у зв'язку із сильними переживаннями, які виклакає ця картина.

Кулак Тетяна Олександрівна
Науковий керівник – ст. викладач Карась А.В.
Державний біотехнологічний університет

НАЦІОНАЛЬНО – ВИЗВОЛЬНІ ЗМАГАННЯ ОЧИМА УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ

Найтяжчими випробуваннями українського народу стали жорстокі бойові дії між нацистською Німеччиною та Радянським Союзом. Війна принесла руйнацію, масові жертви, зміну соціального та політичного ладу. У цей період українська культура та література віддзеркалювали всі тяготи і страждання, пережиті народом, а письменники своїми творами намагалися висвітлити події війни через призму людських долі, моральних виборів та національної боротьби.

Серед ключових письменників, які зверталися до теми війни, є Олесь Гончар. Його роман «Прапорносії» яскраво відображає героїчний дух українських солдатів, які змагаються за звільнення Європи від фашизму, залишаються морально стійкими та людяними. Гончар підкреслює важливість братерства, взаємопідтримки та людяності навіть у найскладніших умовах. Основні герої твору — це символи стійкості, здатності зберігати духовну красу навіть у найжорстокіших боях. Цей гуманістичний підхід Гончара є важливою частиною його твору, адже показує не лише війну, але й прагнення до миру та справедливості.

Інший важливий автор — Анатолій Дімаров, у своєму романі «І будуть люди» розкриває трагічну долю українських селян у період колективізації та Другої світової війни. Дімаров зосереджується на складних моральних виборах, з якими стикаються його персонажі, та на втраті віри у можливість змінити свою долю. Його роман дає глибоке розуміння того, як політичні репресії, голод і війна зруйнували традиційний спосіб життя українців. Письменник показує, що, незважаючи на всі випробування, люди залишаються відданими своїм цінностям, зберігаючи віру в краще майбутнє.

Особливу роль у відображенні війни відіграють твори Олександра Довженка, зокрема його «Щоденник» і кіноповість «Україна в огні». У цих творах Довженко намагається передати гірку правду про долю українців під час війни. Його твори викликають глибокі емоції, адже автор безкомпромісно розкриває страждання та жертви українського народу, змушеного боротися на два фронти: проти нацистської окупації та репресивного радянського режиму. Довженко акцентує увагу на зламі людських долі, критикує радянську систему та підкреслює важливість збереження національної ідентичності.

Іван Багряний, відомий своєю емігрантською творчістю, у романах «Тигролови» та «Людина біжить над прірвою» зосереджується на боротьбі людини з тоталітаризмом. Його герої, як-от Григорій Многогрішний, прагнуть зберегти свободу та гідність, незважаючи на фізичні та моральні випробування. У цих творах війна є не лише фоном, а й частиною внутрішнього конфлікту, де герої стикаються з вибором між життям і смертю, між підкоренням і боротьбою. Багряний показує, що навіть у найскладніших умовах людина може зберегти моральну стійкість і надію на свободу, що є символом незламності українського духу.

Твори Гончара, Дімарова, Довженка та Багряного є важливими літературними свідченнями про події Другої світової війни, які допомагають краще зрозуміти ті випробування, з якими зіткнувся український народ. Письменники діаспори, маючи більше свободи у висловленні своїх поглядів, змогли показати справжні масштаби трагедії та